

Дело C-550/19**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

17 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Juzgado de lo Social № 14 de Madrid (Испания)

Дата на акта за преюдициално запитване:

4 юли 2019 г.

Ищец:

EV

Ответници:

Obras y Servicios Públicos, S.A.

Acciona Agua, S.A.

Предмет на главното производство

Иск, с който EV моли да му бъде признато прослуженото време от първия сключен с Obras y Servicios Públicos, S.A. трудов договор насам и да се установи, че трудовото му правоотношение е за неопределено време.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициалното запитване има двоен предмет: от една страна, съвместимостта на член 24 от колективния трудов договор в строителния сектор с клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР), тъй като посоченият член предвижда, че като изключение от общата националната правна уредба работниците и служителите на срочен трудов договор за изпълнение на конкретна работа не могат да придобият качеството на работници на трудов

договор за неопределено време; от друга страна, съвместимостта с член 3, параграф 1 от Директива 2001/23 на член 27 от посочения колективен трудов договор, тъй като предвижда, че като изключение от общата националната правна уредба в случай на поемане на персонал при промяна на изпълнителя по обществена поръчка новото предприятие или субект трябва да зачита единствено правата и задълженията на работниците и служителите на срочен трудов договор за изпълнение на конкретна работа, произтичащи от последния трудов договор, сключен между работника или служителя с предишното предприятие.

Преюдициални въпроси

— Първи въпрос:

Трябва ли клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и включено в правния ред на Съюза посредством Директива 1999/70 на Съвета, и Директива 2001/23 да се тълкуват в смисъл, че [не допускат] член 24, параграф 2 от колективния трудов договор в строителния сектор[, който] предвижда, че независимо от продължителността на трудовия договор, уговорен общо за изпълнение на конкретна работа, разпоредбите на член 15, параграф 1, буква а), първа алинея от Статута на работниците не се прилагат, като работниците и служителите запазват качеството си на „работници на срочен трудов договор за изпълнение на конкретна работа“ както в тези случаи, така и в случай на правоприменение между предприятия по член 44 от Статута на работниците или на поемане на персонал по член 27 от посочения колективен трудов договор, имайки предвид липсата на обективна причина, която да оправдава противоречието с националното законодателство, съгласно което (член 15, параграф 1, буква а) от Статута на работниците) „[n]родължителността на тези договори не може да надхвърля три години, като тя може да бъде продължена с още дванадесет месеца с национален браншов колективен договор или, при липса на такъв, с браншов колективен договор на по-ниско равнище. След изтичането на тези срокове работниците и служителите придобиват качеството на работници и служители на постоянен трудов договор в съответното предприятие“?

— Втори въпрос:

Трябва ли клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и включено в правния ред на Съюза посредством Директива 1999/70 на Съвета, и Директива 2001/23 да се тълкуват в смисъл, че [не допускат] член 24, параграф 5 от колективния

трудова договор в строителния сектор[, който] предвижда, че [назначаването] на различни длъжности в едно и също предприятие или група предприятия посредством най-малко два срочни трудови договора за изпълнение на конкретна работа за периода и продължителността по член 15, параграф 5 от Статута на работниците не води до придобиване на качеството по последната разпоредба както в тези случаи, така и в случай на правопримство между предприятия по член 44 от Статута на работниците или на поемане на персонал по член 27 от посочения колективен трудов договор, имайки предвид липсата на обективна причина, която да оправдава противоречието с националното законодателство, съгласно което (член 15, параграф 5 от Статута на работниците) „[б]ез да се засягат разпоредбите на параграф 1, буква а) и параграфи 2 и 3, работниците и служителите, които за период от [30] месеца са работили над [24] месеца със или без прекъсване, на една и съща или на различни длъжности в едно и също предприятие или група предприятия, като са сключили лично или чрез агенции за временна заетост най-малко два срочни трудови договора при еднакви или различни условия за определяне на продължителността на договора, придобиват качеството на работници и служители на постоянен трудов договор. Предходната алинея се прилага и в случаите на правопримство или поемане на персонал между предприятия по смисъла на закон или на колективен трудов договор“?

— Трети въпрос:

Трябва ли член 3, параграф 1 от Директива 2001/23 да се тълкува в смисъл, че не допуска предвиденото в колективния трудов договор в строителния сектор изключение, съгласно което правата и задълженията, които трябва да зачита новото предприятие или субект, натоварен(о) с изпълнението на дейността по обществената поръчка, **се свеждат единствено до произтичащите от последния трудов договор**, сключен между работника или служителя и предишното предприятие изпълнител на обществената поръчка, и че не е налице обективна причина, която да оправдава противоречието с националното законодателство, където член 44 от Статута на работниците предвижда встъпване във всички права и задължения, а не само в произтичащите от последния трудов договор?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) (ОВ L 175, 1999 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5 том 5, стр. 129).

Рамково споразумение относно срочната работа, приложено към Директива 1999/70. Клауза 4, точка 1.

Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, 2001 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20). Член 1 и член 3, параграфи 1 и 3.

Решения на Съда на Европейския съюз:

от 14 септември 2000 г., Collino и Chiappero, C-343/98, EU:C:2000:441, т. 51 и 52;

от 20 януари 2011 г., CLECE, C-463/09, EU:C:2011:24, т. 29, 35, 36, 39;

от 6 септември 2011 г., Scattolon, C-108/10, EU:C:2011:542, т. 75 и цитираната съдебна практика;

от 12 декември 2013 г., Carratú, C-361/12, EU:C:2013:830;

от 19 октомври 2017 г., Securitas, C-200/16, EU:C:2017:780, т. 23, 24, 26, 27, 28;

от 11 юли 2018 г., Somoza Hermo и Unión Seguridad, C-60/17, EU:C:2018:559.

Посочени разпоредби от националното право

Ley del Estatuto de los Trabajadores (Закон за статута на работниците), чийто преработен текст е приет с Real Decreto Legislativo 2/2015 (Кралски законодателен декрет 2/2015) от 23 октомври 2015 г. (BOE № 255 от 24 октомври 2015 г.) (наричан по-нататък „Статутът на работниците“). Член 15, параграфи 1 и 6 и член 44.

Convenio Colectivo del Sector de la Construcción (колективен трудов договор в строителния сектор) (BOE № 232 от 26 септември 2017 г., стр. 94090) (наричан по-нататък „колективният трудов договор“). Член 24, параграфи 2 и 5 и член 27.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Считано от 8 януари 1996 г., EV сключва редица срочни трудови договори на пълно работно време с Obras y Servicios Públicos, S.A., като работи без прекъсване от 24 януари 1997 г. насам. Последният му трудов договор е сключен на 1 януари 2014 г. и срокът му все още не е изтекъл. Obras y

Servicios Públicos, S.A. признава на EV прослужено време от 1 януари 2014 г. насам.

- 2 На 3 октомври 2017 г. EV е поет от предприятието Acciona Agua, S.A., след като на посоченото предприятие е възложена обществената поръчка, озаглавена „Спешни действия по обновяване и ремонтване на водоснабдителната мрежа и съоръженията за рециклиране на водата на Canal de Isabel II Gestión SA“ (наричана по-нататък „обществената поръчка“).
- 3 Преди това, на 5 септември 2017 г., EV предявява иск срещу работодателя си, Obras y Servicios Públicos, S.A. и Acciona Agua, S.A., с който моли да бъде признато прослуженото му време от 8 януари 1996 г. насам и да се установи, че трудовото му правоотношение е за неопределено време.

Основни твърдения на страните в главното производство

- 4 Преюдициалното запитване не съдържа твърдения на страните.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 5 Настоящото дело се отнася до трудовия договор за изпълнение на конкретна работа, специфичен за строителния сектор срочен трудов договор. Този трудов договор се сключва за изпълнението на конкретна работа, независимо от нейната продължителност и представлява изключение от обичайния режим на трудовите договори до завършване на определена работа по член 15, параграф 1 от Статута на работниците и от общия режим на срочните трудови договори по член 15, параграф 5 от Статута на работниците, които предвиждат максимален срок на трудовите договори, след изтичането на който трудовият договор се превръща в постоянен (договор за неопределено време). Освен това трудовият договор за изпълнение на конкретна работа предвижда ограничаване на признатото прослужено време на работника при прехвърляне на предприятие, въпрос, който също е спорен в настоящия случай.
- 6 Преди да пристъпи към преюдициалните въпроси, запитващата юрисдикция повдига въпроса дали Директива 1999/70 е приложима към настоящия случай. Тя счита, че това е така, тъй като трудовият договор за изпълнение на конкретна работа е срочен трудов договор, и припомня, че съгласно решение Carratú предвид съдържанието си клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение изглежда безусловна и достатъчно точна, за да могат частноправните субекти да се позоват на нея пред национален съд.
- 7 По първия преюдициален въпрос, що се отнася до Директива 2001/23, запитващата юрисдикция счита, че член 1, параграф 1 от нея трябва да се тълкува в смисъл, че тази директива се прилага към положение, при което е

налице сключен с предприятие договор за възлагане на услуги в областта на строителството и за целите на предоставянето на тези услуги е сключен нов договор с друго предприятие, което поема по силата на колективен трудов договор съществена част, като бройка и компетенции, от персонала, използван от първото предприятие за предоставянето на посочените услуги, когато въпросната дейност зависи основно от работната сила.

- 8 Съгласно член 1, параграф 1, буква а) от нея Директива 2001/23 е приложима към всички прехвърляния на предприятия, стопански дейности или обособени части от предприятия или стопански дейности на друг работодател в резултат на юридическо прехвърляне или сливане.
- 9 Запитващата юрисдикция поддържа, че съгласно постоянната съдебна практика обхватът на тази разпоредба не може да се определи само въз основа на езиково тълкуване. Така приложното поле на Директива 2001/23 обхваща всички случаи на промяна в рамките на договорни отношения на физическото или юридическото лице, отговорно за дейността на предприятието, което поема задълженията на работодател спрямо заетите в предприятието лица. Ето защо, за да се приложи Директива 2001/23, не е необходимо да съществуват преки договорни правоотношения между прехвърлителя и приобретателя, тъй като прехвърлянето може да се осъществи посредством участието на трето лице.
- 10 От друга страна, в съответствие с член 1, параграф 1, буква б) от Директива 2001/23, за да бъде тази директива приложима, прехвърлянето трябва да се отнася до „стопански субект, който запазва своята идентичност, което означава организирано групиране на ресурси с цел извършване на стопанска дейност, независимо от това дали дейността е основна или спомагателна“.
- 11 Според Съда, за да се прецени дали това условие наистина е изпълнено, следва да се вземе предвид съвкупността от фактически обстоятелства, характеризиращи съответната сделка, сред които фигурират по-специално видът на съответното предприятие или стопанска дейност, от което следва, че значението, което съответно следва да се придаде на различните критерии, неминуемо варира в зависимост от извършваната дейност и дори от производствените или оперативните методи, използвани във въпросното предприятие, стопанска дейност или част от стопанска дейност.
- 12 Така, доколкото в някои сектори, в които дейността зависи основно от работната сила, колектив от работници, трайно обединен от дадена обща дейност, може да съответства на стопански субект, такъв субект може да запази идентичността си след прехвърлянето му, когато новият работодател не се задоволява да продължи разглежданата дейност, а като бройка и компетенции поема и съществена част от персонала, който неговият предшественик е назначил специално за изпълнението на тази задача. В тази хипотеза новият работодател всъщност поема организирана съвкупност от

активи, което му позволява да продължи трайно дейността или определени дейности на предприятието прехвърлител.

- 13 Ето защо запитващата юрисдикция счита, че дейност като разглежданата в главното производство може да се приеме за дейност, зависеща основно от работната сила, и следователно колектив от работници, трайно обединен от общата дейност по обновяване и ремонт, може да съответства на стопански субект.
- 14 В тази хипотеза е необходимо още запазване на идентичността на такъв субект след съответната сделка. Запитващата юрисдикция посочва, че след като работникът е работил от 1996 г. при Obras y Servicios Públicos, S.A. и е бил поет от Acciona Agua, S.A., което е поело работниците и служителите по обществената поръчка, идентичността на стопански субект като разглеждания в главното производство, който зависи основно от работната сила, може да се запази, ако съществена част от персонала на този субект се поеме от предполагаемия приобретател. Тъй като настоящият случай е такъв, Директива 2001/23 е изцяло приложима по аналогия с решение Somoza Hermo и Unión Seguridad.
- 15 По отношение на втория въпрос запитващата юрисдикция посочва следното. На първо място, тя отбелязва, че спорът е възникнал във връзка с различни категории работници на срочен трудов договор, които следва да се считат за работници в сходно положение за целите на прилагането на клауза 4 от Директива 1999/70.
- 16 На второ място, според запитващата юрисдикция сравнението се отнася до условие за наемане на работа: ако член 15 от Статута на работниците се прилага по отношение на работниците и служителите на срочен трудов договор в строителния сектор, на ищеца би трябвало да се признае прослуженото време не с оглед на последния трудов договор, както е предвидено в член 24, параграф 5 от колективния трудов договор, а от първия трудов договор насам, както и качеството на работник на трудов договор за неопределено време.
- 17 Съдът вече е постановил, че целта на Директива 2001/23 е да се гарантира, доколкото е възможно, продължаването на трудовите договори или правоотношения с приобретателя без изменения, за да не се допуска съответните работници и служители да бъдат поставени в по-малко благоприятно положение единствено поради извършеното прехвърляне, както и да се осигури справедливо равновесие между интересите на работниците и служителите, от една страна, и тези на приобретателя, от друга страна.
- 18 При тълкуването на посоченото равновесие Съдът посочва в точка 51 от решение Collino и Chiappero, че при изчисляването на имуществени права приобретателят е длъжен да отчита всички прослужени години на

прехвърления персонал, доколкото това задължение е резултат от трудовото правоотношение между този персонал и прехвърлителя, и в съответствие с условията и реда, договорени в рамките на това правоотношение.

- 19 Следователно колективният трудов договор свежда правото на работниците и служителите до устойчивостта на трудовата заетост, тъй като не прилага предвиденото в член 15, параграф 1 от Статута на работниците, а това не отговаря на изискванията на Директива 1999/70.
- 20 Член 3, параграф 1, първа алинея от Директива 2001/23 прогласява принципа, че правата и задълженията на прехвърлителя във връзка със съществуващите към датата на прехвърлянето трудови договори или трудови правоотношения се прехвърлят на приобретателя. Втората алинея от посочения член 3, параграф 1 предвижда, че държавите членки могат да приемат разпоредби, съгласно които след датата на прехвърлителната сделка прехвърлителят и приобретателят да бъдат солидарно отговорни за задълженията, възникнали преди датата на прехвърлянето във връзка със съществуващите към датата на прехвърлянето трудови договори или трудови правоотношения.
- 21 В това отношение член 44, параграф 1 от Статута на работниците предвижда, че *„[п]рехвърлянето на собствеността на предприятие, на стопанска дейност или на самостоятелна производствена единица само по себе си не прекратява трудовите правоотношения, като новият работодател встъпва в правата и задълженията на предишния работодател по трудовите договори и социалното осигуряване, включително и в задълженията относно пенсиите, съгласно предвидените в приложимата специална уредба условия, и по принцип във всички задължения в областта на допълнителната социална закрила, които прехвърлителят е договорил“*. Ето защо според запитващата юрисдикция член 24 от колективния трудов договор е в противоречие с член 3, параграф 1, първа алинея от Директива 2001/23, тъй като изключва задълженията на приобретателя в областта на правата на работниците и служителите относно прослуженото време, понеже колективният трудов договор зачита само последния трудов договор на работника или служителя, а не цялото му правоотношение, свързано с трудовия договор, сключен за изпълнението на обществената поръчка. От друга страна, втората алинея допуска солидарна отговорност между прехвърлителя и приобретателя, поради което е необходим отговор от страна на Съда.